IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Infrastruktury**
(nr 162)
z dnia 26 stycznia 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 162)

26 stycznia 2022 r.

Komisja Infrastruktury, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Olszewskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, wysłuchała:

– informacji na temat funkcjonalności administrowanego przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii rządowego serwisu mapowego www.geoportal.gov.pl.

W posiedzeniu udział wzięli: **Waldemar Izdebski** główny geodeta kraju wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Kessel**, **Jolanta Osiak** i **Jakub Sindrewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Infrastruktury. Witam panie posłanki i panów posłów. Witam zaproszonych gości.

Informuję, że posiedzenie Komisji zostało zwołane na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Oczywiście link z dostępem do wideokonferencji oraz instrukcją użytkowania został państwu dostarczony. Jednocześnie informuję, że posłowie Komisji obecni na sali głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą kart.

Prosiłbym wszystkich, również posłów obecnych na sali, o zalogowanie się do systemu. Przystąpimy do sprawdzenia kworum. Proszę o wyświetlenie pulpitu do głosowania i naciśnięcie dowolnego przycisku. Sekretariat Komisji prosiłbym o to, aby pulpit do głosowania był aktywny przez całe posiedzenie, gdyby później ktoś chciał uczestniczyć. Stwierdzam kworum.

Zanim przystąpimy do realizacji porządku dziennego, czyli informacji głównego geodety kraju na temat funkcjonalności administrowanego przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii rządowego serwisu mapowego www.geoportal.gov.pl, chciałbym ponownie poprosić pana posła Sośnierza o założenie maseczki.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Ponownie przypominam, że przedstawiłem stosowne zwolnienie i nie zamierzam z panem dyskutować na temat jego zasadności. Proszę o jego respektowanie.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Z całym szacunkiem, panie pośle, ja takowego zaświadczenia nie otrzymałem, w związku z powyższym…

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Niech pan zajrzy do gabinetu pani marszałek, jeśli chce pan to udostępnić.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Stanowi pan potencjalne zagrożenie dla wszystkich tu obecnych. Prosiłbym również o uszanowanie kultury osobistej i założenie maseczki.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Myślę, że znacznie większe zagrożenie stanowi pan, z pańską wątpliwą kompetencją do prowadzenia tych obrad, tak że proszę kontynuować i nie przeszkadzać mi w wykonywaniu mojej pracy.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Panie pośle, przywołuję pana do porządku po raz pierwszy. Proszę o założenie maseczki. Uniemożliwia pan…

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):
Jeśli czuje się pan zagrożony, proszę uczestniczyć zdalnie. Jest taka opcja.

Poseł Maria Kurowska (PiS):
Przecież siedzi osobno.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Nie, siedzi z nami, pani poseł. Siedzi z nami. Są zasady i chciałbym, żebyśmy je respektowali. Ja zaświadczenia lekarskiego pana posła Sośnierza nie widziałem, w związku z czym dla mnie takowe nie istnieje. Jeśli ma pan je przy sobie, proszę je okazać. Jeśli będzie poprawnie wystawione, nie będę miał wyboru, będę musiał je zaakceptować.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):
Organem do sprawdzania nie jest pan, tylko marszałek Sejmu. Pan nie jest organem upoważnionym do weryfikowania.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Po raz drugi przywołuję pana do porządku.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):
Również przywołuję pana do porządku i do stosowania się do ustaleń ustanowionych przez marszałka Sejmu.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Serdecznie dziękuję. Wykluczam pana z posiedzenia Komisji.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):
Nie wyklucza pan, bo na tej podstawie nie ma takiego prawa.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Na podstawie regulaminu Sejmu przewodniczący Komisji ma takowe prawo. W związku z tym, że niestety pomimo usilnych próśb nie jest pan w stanie założyć maseczki, utrudnia pan prowadzenie obrad, wykluczam pana z posiedzenia Komisji.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):
W czym panu utrudniam? Niech pan prowadzi i nie zawraca głowy głupotami.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
To nie są głupoty, tylko sprawy naprawdę wagi…

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):
Moja maseczka jest sprawą wagi państwowej? Niech puknie się pan w głowę.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Maseczka w sposób zasadniczy ogranicza ryzyko zachorowania. Pan, nie wiem, czy będąc szczepiony, czy nie…

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):
Nieprawda, to są nieprawdziwe informacje.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Pan nie opiera się na nauce, ja opieram się na nauce.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):
Wyszło podsumowanie 65 badań, które stwierdzają, że maseczki nie mają istotnego wpływu na roznoszenie się choroby, więc to, co pan tutaj prezentuje, to antynaukowa szuria.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Myślę, że jest dokładnie na odwrót. Proszę o opuszczenie sali. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Czy może pan poseł opuścić salę? Panie pośle, czy może pan

opuścić salę? Odbieram to jako ewidentną prowokację, bo założenie maseczki nie stanowi wielkiego problemu.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Wypowiedź poza mikrofonem.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Stanowi wielki problem, bowiem jest pan na sali, bez maseczki, bez przedstawionego mi zaświadczenia o tym, że jest pan zwolniony z noszenia maseczki.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Jakoś wcześniej wiele razy nie przeszkadzało to panu przewodniczącemu, więc niech pan się nie wygłupia. Niech skończy pan z tym pajacowaniem.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Zawsze zwracałem uwagę na założenie maseczek, nawet kiedy nie było tak drastycznej sytuacji epidemicznej, z jaką mamy do czynienia w chwili obecnej.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Nie mamy jakiejś drastycznej sytuacji. Liczba zgonów spada.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Liczba zachorowań rośnie, niestety tym samym liczba zgonów… Mam nadzieję, że nie będzie rosła, ale wszystko wskazuje na to, że będzie rosła. Czy może pan opuścić salę? Dobrze. Wie pan co? Siłą nie będziemy pana wyprowadzali, natomiast z całą pewnością udam się w pana sprawie do pani marszałek.

Proszę głównego geodetę kraju o przedstawienie informacji.

Główny geodeta kraju Waldemar Izdebski:

Dzień dobry. Witam państwa serdecznie. Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, wraz ze mną są trzy osoby, które chciałbym krótko przedstawić: pan dyrektor Zembrzuski, dyrektor Adamowicz z departamentu informatyzacji zasobu i pan naczelnik wydziału Piotr Perz z wydziału geoportalu. To, żeby sprawa była jasna.

Bardzo serdecznie dziękuję za umożliwienie tej prezentacji, bo myślę, że jest ważne, żebyście państwo sprawując swoje funkcje, wiedzieli, jak wygląda sprawa funkcjonalności geoportalu, jak on się rozwija, w jaki sposób może być użyteczny dla administracji, dla instytucji, dla obywateli. Zanim przejdę do prezentacji podstawowych funkcjonalności, pozwolę sobie wyjaśnić dwa elementy związane z pojęciami, których będę używał. Nie wiem, czy widać w tej chwili ekran. Widać, dobrze.

Chciałbym wyjaśnić pojęcie infrastruktury danych przestrzennych, bo jest to pojęcie, które jest nierozerwalnie związane z geoportalem. Chciałbym pokrótce powiedzieć państwu, co to jest infrastruktura danych przestrzennych. Intuicyjnie każdy rozumie pojęcie infrastruktury i to, że jest to związane z pewnymi forami, pewnymi procedurami funkcjonowania w otoczeniu człowieka. Proszę państwa, infrastruktura danych przestrzennych jest to całość danych, które gromadzimy w naszych zasobach, nie tylko geodezyjnych, ale i innych, które opisują rzeczywistość. Kiedyś to były mapy, dzisiaj są to rejestry, bazy danych, w których prowadzimy informacje o otaczającej nas rzeczywistości. Prowadzimy te informacje na podstawie obowiązujących przepisów prawa. Nie tak dawno byliście państwo łaskawi popierać, a czasami być przeciwko nowelizacji ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, które w dużej mierze dotyczyło tych rzeczy. Dzięki tej nowelizacji mamy wiele postępu w naszym obszarze. Dzisiaj to nie mapy, a infrastruktura danych przestrzennych. To jest pojęcie, którego warto mieć świadomość.

Jeżeli wyobrazimy sobie, że to jest świat rzeczywisty, to opisujemy go w różnych rejestrach państwowych. Rejestry te prowadzi wiele instytucji. Dotyczy to np. naszej działki, działki obywatela. Jest tu skupiona informacja o tym, jakie jest przeznaczenie tej działki w planie zagospodarowania przestrzennego, czy działka ta jest narażona na powódź, czy działka ta leży w strefie parku narodowego albo chronionego krajobrazu albo leży na terenie osuwiskowym itd. Wszystkie te informacje mamy więc gromadzone właśnie w naszej infrastrukturze danych przestrzennych.

Chcę tylko powiedzieć, że dane geodezyjne stanowią ok. 60–70% wszystkich danych infrastruktury danych przestrzennych, natomiast oczywiście uczestniczą w tym inne dziedziny, takie jak geologia, statystyka, ochrona środowiska, choć w mniejszym zakresie, ale są to też dane istotne dla funkcjonowania naszego państwa, naszego społeczeństwa. Obrazowo można byłoby powiedzieć, że dzisiaj infrastruktura danych przestrzennych to bazy danych, które prowadzimy na podstawie przepisów prawa, i związane z nimi usługi danych przestrzennych.

Najprościej wyobrazić sobie to, czym są usługi danych przestrzennych, w stosunku do prostego wspomnienia z przeszłości. Była wypożyczalnia kaset wideo. Dzisiaj nie ma wypożyczalni kaset wideo. Dzisiaj mamy serwisy, w których możemy oglądać dowolne programy, filmy, niekoniecznie chodząc gdzieś i przynosząc je na kasecie. Podobnie jest z danymi. Dzisiaj, żeby skorzystać z danych, nie musimy udawać się do instytucji, żeby tam pobrać to na dyskietce, przywieźć do domu i uruchamiać w jakichś systemach, tylko mamy gotowe narzędzia służące do przeglądania tych danych, do ich pobierania.

To wszystko – bazy danych, usługi – nazywamy właśnie infrastrukturą danych przestrzennych, czyli można powiedzieć, że infrastruktura danych przestrzennych to dane i związane z nimi usługi, które w sposób komfortowy pozwalają nam korzystać z tych danych. Tak jak infrastruktura drogowa to nie są same drogi, tylko są to drogi i obiekty pomocnicze, które pozwalają nam korzystać z dróg w sposób komfortowy. Nasza infrastruktura danych przestrzennych pozwala nam mieć kompletną informację o każdym kawałku Polski i o każdej działce, nie tylko o tym, co jest na ziemi, ale również o tym, co jest pod ziemią, bo nasze zasadnicze, szczegółowe mapy dotyczą również tych szczegółowych elementów.

Chciałbym troszeczkę się pochwalić. To, że nasza infrastruktura danych przestrzennych została nagrodzona na forum światowym w październiku 2021 r., jest efektem ciężkiej pracy ostatnich kilku lat. Jesteśmy liderem, jeśli chodzi o kategorię udostępniania danych przestrzennych. Tutaj jest zdjęcie z tej właśnie uroczystości, z wręczenia nagród, i sama statuetka pokazująca nam, w jakim miejscu jesteśmy. Bardzo się z tego cieszę. Cieszę się, że ten trud został nagrodzony. Myślę, że to powinna być satysfakcja dla każdego Polaka, że żyje w takim kraju, gdzie problem dostępu do danych jest banalnie prosto rozwiązany. Każdy, kto chce, może z tego korzystać i na tym bazować, tworzyć swoje rozwiązania przestrzenne do celów czy to komercyjnych, naukowych, czy to administracyjnych.

Struktura nie jest prosta. Nie będę jej tu omawiał, chcę tylko zilustrować, że w tworzeniu danych geodezyjnych, które nazywamy państwowym zasobem geodezyjnym i kartograficznym, uczestniczą różne szczeble administracji. Jest to główny geodeta kraju i jest to organ centralny, ale również marszałek województwa – 16 marszałków województwa kreuje dane przestrzenne w Polsce – i 380 starostów. Dopiero to wszystko łączy się na poziomie wykorzystania w skali kraju. Do tego należy jeszcze dodać wójtów, burmistrzów, prezydentów. To też jest istotne, dlatego że chociażby numeracja adresowa, która jest istotnym elementem infrastruktury przestrzennej kraju, jest wytwarzana przez wójta, burmistrza, prezydenta. Dopiero z tych prawie 2,5 tys. gmin trafia to do naszego rejestru PRG.

Są to dosyć skomplikowane zależności, ale one wszystkie sprawnie funkcjonują. Żeby dać ogólny obraz tego, jak funkcjonują nasze dane… A to wszystko, czyli prowadzenie baz danych, o których tutaj powiem, przynajmniej o niektórych, jest zapisane w ustawie – Prawo geodezyjne i kartograficzne. Wyobraźcie sobie państwo, że najbardziej ogólna baza danych to Baza Danych Obiektów Ogólnogeograficznych, która obrazuje nasz kraj w postaci podstawowych obiektów typu droga, jezioro, miasto, rzeka, linia kolejowa. Takich obiektów mamy w Polsce ok. 600 tys. Ta baza danych zawiera ok. 600 tys. obiektów, czyli można powiedzieć, że według starej nomenklatury jest to mapa ogólnogeograficzna, ogólnie opisująca Polskę.

Dalej mamy dostęp do bardziej szczegółowych danych, do tzw. BDOT10k, prowadzonego już przez marszałków województw i integrowanego przez głównego geodetę kraju, gdzie mamy 60 mln obiektów, czyli jest sto razy więcej szczegółowości. Jest to sto razy bardziej szczegółowa baza danych, gdzie mamy budynki, ulice, pojedyncze drzewa, prze-

znaczenie budynków itd. To nie jest koniec, bo to jest na poziomie wojewódzkim. Najbardziej szczegółowym opracowaniem jest mapa zasadnicza prowadzona przez starostów, gdzie liczność obiektów, gdyby policzyć wszystkie obiekty z całej Polski, to ok. 1,2 mld, czyli jest to 20 razy dokładniejsze od bazy danych obiektów topograficznych.

Tak więc z grubsza wygląda szczegółowość danych prowadzonych na różnych poziomach. Dla zwykłego obywatela czy nawet dla urzędnika jest to mniej istotne, bo staramy się, żeby nasze dane były organizowane jak najprościej. Żebym nie zapomniał o jeszcze jednej rzeczy, istotnej dla funkcjonowania danych przestrzennych, powiem, że zbiór, który teraz wskażę, czyli miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, nie wchodzi w skład państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Ale są one dosyć istotnym elementem w infrastrukturze danych przestrzennych. Plany zagospodarowania przestrzennego, które prowadzone są w 2,5 tys. polskich gmin, też są integrowane z wykorzystaniem mechanizmów głównego geodety kraju.

Proszę państwa, to wszystko jest w dużej mierze do dyspozycji obywateli właśnie dzięki nowelizacji ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, przyjętej w Sejmie w 2020 r. Mamy sytuację taką, że od 31 lipca 2020 r. większość danych jest udostępniana bezpłatnie. Możecie państwo zobaczyć wolumen danych, jaki jest udostępniany. Nasze dane w GUGiK-u to jest mniej więcej 100 TB danych. Przy czym widzicie państwo udostępnienie w 2020 r. – tu było jedno półrocze, ok. 300 TB. A cały 2021 r. to jest udostępnienie ok. 600 TB. To jest poziom udostępniania w poszczególnych miesiącach. Osiągnęliśmy więc taki stan, że każdy, komu dane te są potrzebne do realizacji swoich celów, może skorzystać z tego w komfortowy sposób. To jest jedna rzecz.

Na poziomie Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii integrujemy dane z różnych źródeł i udostępniamy w postaci usług sieciowych, żeby korzystało się z tego państwu komfortowo, żeby przeglądając dane ewidencyjne, użytkownik nie był zmuszony do zaglądania do każdego powiatu oddzielnie. Mamy usługi integrujące, które pozwalają korzystać z tego wszystkiego globalnie, mimo że bazy danych są w formie rozproszonej i to starostowie są odpowiedzialni za ich prowadzenie.

Centralnym punktem dostępu do wszystkich danych przestrzennych, które gromadzimy w państwowym zasobie geodezyjnym, ale nie tylko, bo również w całej infrastrukturze danych przestrzennych, jest serwis geoportal. Dostęp do serwisu jest ze strony www.geoportal.gov.pl. Proszę państwa, jeśli chodzi o wykorzystanie tego serwisu, to – pokazuję statystykę – w ostatnich latach statystyki dosyć istotnie wzrosły i, jak widać to w rządowym portalu widok.gov.pl, miesięcznie osiągamy ok. 1 mln użytkowników. To jest monitorowane od kilku lat. Widać, że wzrost jest dosyć istotny, jeśli chodzi o wykorzystanie serwisu geoportal.

Geoportal jest na stałe podłączony w portalu gov.pl. Zawsze na dole każdej strony w portalu gov.pl znajdziecie państwo link do geoportalu, przy czym jest pewna różnica wyglądu serwisów na urządzenia mobilne i na komputery stacjonarne. Jeżeli więc wchodzicie państwo z urządzeń mobilnych, to uruchomi się wersja mobilna geoportalu, która ma mniej funkcjonalności, natomiast jeżeli wejdziecie państwo ze stacjonarnego komputera, to wtedy jest pełna funkcjonalność.

W geoportalu użytkownicy, którzy potrafią skorzystać z tych funkcjonalności – generalnie jest to proste, ale trzeba przynajmniej spróbować – zyskują dodatkowo wiele różnych możliwości prezentacji danych. Przykładowo patrzenie wprost na dane ewidencji gruntów i budynków wygląda tak, jak państwo widzicie, natomiast jeżeli dołożymy do tego zagrożenie powodziowe, to widzimy dodatkową informację, która może być dla nas bardzo interesująca. Podobnie jest zresztą, jeżeli włączymy ukształtowanie terenu, bo wtedy będziemy widzieli, że… Patrząc na dane ewidencyjne, musimy zwrócić uwagę, że wcale nie jest to teren płaski, tylko może to być teren o skomplikowanym kształcie. Jeśli więc chodzi o numeryczny model terenu, to mamy to dosyć rozbudowane. Za chwileczkę na żywo pokażę pewne rzeczy, które zechcę państwu zaprezentować.

To jest właśnie strona startowa geoportalu. Jeżeli startujemy z geoportalem, to jest strona informacyjna. Strona informacyjna jest dosyć istotna, bo umieszczamy na niej informacje o tym, co zmienia się w geoportalu, a właściwie, jakie są zmiany w całej geodezji, więc jeżeli ktoś chciałby być z tymi informacjami na bieżąco, proponuję zapisać się

do newslettera, a wtedy raz dziennie możecie państwo otrzymać maila z informacjami o tym, co dzieje się w geoportalu.

Kluczowy portal mapowy uruchamia się po kliknięciu na tę ikonkę. Wtedy mamy uruchomiony geoportal w postaci ogólnej, w którym, mam nadzieję, nawigowanie jest w miarę intuicyjne. Na początek nie musimy nawet definiować żadnej warstwy. Wystarczy, że zaczynamy przeglądać jakieś miejsce, czyli przybliżając się do kolejnych rzeczy, geoportal będzie dostosowywał dane do widocznego zakresu przestrzennego. Inaczej mówiąc, na początku są widoczne dane ogólnogeograficzne, potem przechodzimy na dane topograficzne, w międzyczasie włącza się ortofotomapa – może na razie ją wyłączę, aż dochodzimy do prezentacji pojedynczych działek ewidencyjnych. Za chwilę zobaczymy jeszcze uzbrojenie terenu. Jeżeli więc wiemy, gdzie mamy się przybliżyć, to nie ma problemu i mechanizmami zwykłego przeglądania docieramy do miejsca, które nas interesuje.

Jak już mamy miejsce, które nas interesuje, to musimy zobaczyć coś więcej. Musimy poeksplorować drzewko dostępnych warstw. To drzewko jest dosyć rozbudowane, ale ułożone jest w miarę tematycznie, dla wygody użytkownika, czyli jeżeli chcielibyśmy zobaczyć zagospodarowanie przestrzenne na tym terenie, to proponuję włączyć plany zagospodarowania przestrzennego. Nie obiecuję, że w każdej gminie będzie opublikowany plan zagospodarowania przestrzennego, ale akurat w tym zupełnie przypadkowo wybranym miejscu taki plan zagospodarowania jest. Jeżeli chcemy uzyskać jakąś informację z innych branż, to proponuję zajrzeć do niepozornej pozycji, która nazywa się „Dane innych instytucji". Pozycja jest niepozorna, ale jak ją państwo rozwiniecie, zobaczycie, ile instytucji włączonych jest do publikacji danych przestrzennych geoportalu. Nie będę wszystkich czytał, bo w tym momencie nie ma to znaczenia, ale jest to od ministerstw przez urzędy. Staramy się integrować w geoportalu wszystkich tych, którzy oferują jakiekolwiek dane przestrzenne. Dlaczego? Bo to jest komfort korzystania.

Teraz, jeżeli obywatel znalazł sobie miejsce, które go interesuje, może na przykład bez problemu przedstawić informację tematyczną, np. z Wód Polskich włączyć zagrożenie powodziowe i zobaczyć, czy czegoś tutaj nie ma. W tym miejscu nie ma, ale za chwileczkę zajrzymy do innych rzeczy, żeby zobaczyć, że to prezentuje się na bieżąco. Gdyby ktoś chciał zobaczyć mapę hałasu, bo taką informację też mamy: wskaźniki emisji hałasu… Akurat trafiłem, bardzo dobrze się nawet trafiło. Widzicie państwo, że ten teren leży w strefie dosyć hałaśliwej. Dlaczego? Bo mamy autostradę, w związku z tym nic dziwnego, że coś takiego się tutaj dzieje. To wszystko ma znaczenie dla obywatela. Znajomość geoportalu, przynajmniej podstawowa, na zasadzie tego, że wchodzę i się tym bawię pozwala na wywnioskowanie wielu różnych dodatkowych rzeczy, nie jest to tylko surowe przedstawienie danych.

Przykładowo przy okazji pokażę państwu dodatkową funkcjonalność, bo, jak mówię, raz to jest to, że jak wiemy, jak poszukać… Czasami nie wiemy, gdzie jest dane miejsce, ale znamy np. identyfikator działki. Wpiszmy więc sobie w wyszukiwanie. Możemy wyszukiwać na podstawie różnych kryteriów, na podstawie adresów, na podstawie działek i innych elementów, nie będę tu tego rozwijał. Wpiszę identyfikator działki i znajdę to miejsce. To jest akurat w zupełnie innym miejscu, ale jest to pokazane. Ponieważ mam włączoną informację o zagrożeniu powodziowym, przed chwileczkę ją włączyłem, to widzę, że działka leży w takim terenie, jaki państwo widzicie. Ma to znaczenie. Jeżeli bylibyście państwo zainteresowani zakupem chociażby tej działki, to warto zwrócić uwagę, czy przypadkiem nie grozi nam powódź. Oczywiście są to wyliczenia teoretyczne, ale niepozbawione podstaw do tego, że coś takiego może się zdarzyć.

Pokażę państwu jeszcze inną działkę. Wyszukamy w innym miejscu. Możemy wyszukiwać działki z całej Polski, nie ma problemu. Tu jest akurat coś, co zaczęło się budować. Z ciekawości zobaczyłem, jak wygląda sytuacja w planie zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu. Jak zobaczyłem w planie zagospodarowania, akurat tutaj były tereny przeznaczone pod zabudowę, bo ewidentnie widać, że to wydzielone tereny działki, natomiast jak później zobaczyłem z planu zagospodarowania, decyzja ta jest przedmiotem… Po kliknięciu pojawia się informacja uzupełniająca, czyli na początku jest to, co wzrokowo widzimy, natomiast jak klikniemy w danym miejscu, pojawia się okienko z różnymi informacjami, które geoportal oferuje w stosunku do tego miejsca.

Chciałem więc zobaczyć informacje dotyczące zagospodarowania przestrzennego. Rozwinę to. Widzicie państwo: „Przeznaczenie terenu uchylone wyrokiem wojewódzkiego sądu administracyjnego", czyli była tu jakaś sprawa i to postanowienie zostało uchylone.

W każdym miejscu w Polsce, gdziekolwiek by państwo nie byli, jeśli interesuje państwa wysokość terenu ponad poziom morza, wystarczy w tym miejscu kliknąć i chwileczkę poczekać, a na liście dostępnych informacji pojawi się wyznaczenie wysokości. Widzicie państwo? W tym miejscu jest 100,9 m. Celowo kliknę w innym miejscu: 101,5 m. To nie bierze się znikąd. To wynika z tego, że mamy bardzo dokładny numeryczny model terenu w siatce metr na metr. Wyobraźcie sobie państwo, że co metr mamy wyznaczone wysokości. W skali kraju to jest ok. 300 mld punktów, które mają wysokości. Na podstawie tego jesteśmy w stanie wyaproksymować wysokość w dowolnym miejscu.

Pokazałem prostą funkcjonalność, wyznaczenie wysokości w danymi miejscu, ale geoportal oferuje też wiele możliwości analitycznych. Najprostsze rzeczy to numeryczny model terenu i profil terenu. Jak tam wyznaczyłem wysokość tego punktu, tak tutaj zechcę wyznaczyć profil terenu… Coś mi się tu zacięło. Za chwileczkę do tego wrócę.

Oprócz tego możemy dokonać dowolnego pomiaru odległości między obiektami, pola powierzchni, jakichś innych wartości. Może pokażę odległość, powierzchnię. To są podstawowe rzeczy. Jeżeli chcemy to sobie wyznaczyć, na roboczo możemy sobie dokonywać takich pomiarów. Nie będę może pokazywał jakichś szczegółowych rzeczy związanych z objętością mas ziemnych.

Z innych rzeczy analitycznych, proszę państwa, w wielu sprawach sięgano kiedyś do encyklopedii, dzisiaj sięga się do Google'a, ale w Google'u nie znajdziecie państwo informacji o tym, ile jest w Polsce mostów i gdzie są one zlokalizowane albo ile jest elektrowni wiatrowych i gdzie są one zlokalizowane. Pozwolę sobie na razie wyłączyć te warstwy – zagospodarowanie przestrzenne i zagrożenie powodziowe – żeby mi nie przeszkadzały, i na chwileczkę wejdę w funkcjonalności związane z analizą danych. Szybciutko przełączę to na inną przeglądarkę, bo może to w związku z udostępnianiem. Coś nie tak było w przeglądarce. Najpierw pokażę profil terenu i to, co powiedziałem o wysokości. Otóż kliknięciem na pojedynczych wysokościach możemy sobie narysować linie, wzdłuż których chcemy wykonać przekrój – to może być linia prosta, linia łamana – wtedy odpowiednie narzędzia geoportalu przygotowują nam przekrój przez ten teren. Widzicie państwo, że po ekranie porusza się czarna kropka. Widać, że tutaj dochodzimy do rzeki, tutaj wchodzimy na teren.

Teraz z ciekawości pokażę państwu… Celowo puściłem przekrój przez budynek. Oprócz danych numerycznego modelu terenu… Proszę tylko zwrócić uwagę, że skala pozioma jest inna niż skala pionowa. Skala pionowa jest znacznie wyższa, w związku z czym widać duże nierówności. Oprócz numerycznego modelu terenu zechcę pokazać linię referencyjną w postaci numerycznego modelu pokrycia terenu. Teraz będziemy widzieli teren i wszystkie obiekty, które wystają ponad ten teren. Widzicie państwo? Tutaj jest rzeka, tutaj przechodzimy przez kępę drzew, tutaj widać zmianę i tutaj przechodzimy przez budynek, czyli zinformatyzowane i udostępnione do powszechnego wykorzystania mamy zarówno numeryczny model pokrycia terenu, czyli to, co bezpośrednio dotyczy powierzchni ziemi, jak również obiekty naziemne.

Chciałem jeszcze pokazać analizę obiektów, czyli, najprościej rzecz biorąc… Powiedziałem o turbinach, więc spróbuję znaleźć turbiny. To jest stały zasób informacyjny bazy BDOT10k, którą prowadzą marszałkowie. Spróbujmy znaleźć budynki. To będzie: wysoka budowla techniczna. Znajdźmy turbiny wiatrowe. Ustaliłem warunek na wyszukanie turbin wiatrowych. Zakres przestrzenny? Mogę to znaleźć dla całej Polski, mogę to ograniczyć do dowolnego województwa, powiatu. Na razie damy jednostkę administracyjną, czyli wybiorę np. województwo lubelskie. Nie wiem, czy będzie powiat, w takim razie zostawię całe województwo. Mogę już wykonać zapytanie, czyli teraz szukamy wiatraków w województwie lubelskim. Jest ich 91. Rozwijając listę, dostanę ich wykaz. Każdy z tych wiatraków mogę precyzyjnie zlokalizować. Proszę, to jest pierwszy, to jest jakiś inny. Z 60 mln obiektów jesteście państwo w stanie w bardzo prosty sposób stwierdzić, ile tego jest i w których miejscach to się znajduje, a dodatkowo ewentualnie wejść w wizualizacje miejsc, które państwa zainteresują.

Pokażę ostatnią rzecz, bo rozumiem, że nie macie państwo na to zbyt dużo czasu. Oczywiście będziemy do dyspozycji i odpowiemy na wszystkie pytania, które potencjalnie będziecie państwo mieli. Jeżeli ktoś będzie chciał jeszcze jakiejś rzeczy, chętnie to zaprezentujemy. Pokażę jeszcze jedną fajną rzecz, która każdemu może się przydać. Są to mianowicie detekcje zmian.

Oprócz tego, że w geoportalu prezentujemy to, co w danej chwili już jest, możemy jeszcze zaglądać do danych z przeszłości. Przykładowo pokażę państwu południową obwodnicę Warszawy, która dzisiaj już jest. Na ortofotomapie, na zdjęciach lotniczych widzimy piękną trasę, którą dzisiaj możemy już jeździć. Zobaczmy, jak sprawa wyglądała jakiś czas temu. W tym momencie włączę w widoku panel porównawczy i w panelu porównawczym ustawię sobie i włączę fotomapę archiwalną. Uzyskuję podział okna prezentacji na dwie części: na część, w której obowiązuje ortofotomapa archiwalna, i na część, w której jest włączona ortofotomapa obecna. Jak państwo widzicie, tutaj jest pasek czasu. Paskiem czasu mogę sterować. W tej chwili mam ten sam czas po jednej stronie i po drugiej. Jeżeli przesunę sobie, powiedzmy, o 10 lat wstecz, to za chwileczkę pojawi mi się obraz ortofotomapy przedstawiający, jak te tereny wyglądały 10 lat wstecz. Widzicie państwo? W taki sposób można to sobie przeglądać. Oczywiście sterując paskiem przeglądania, zmieniamy datę. W 2017 r. widać pierwsze przygotowania do inwestycji, a tutaj powinno już być widać zaawansowaną inwestycję. Oczywiście możemy zrobić dowolne powiększenie. W tak prosty sposób, bez żadnego dodatkowego pobierania danych, możemy uzyskać takie informacje, które w danej chwili mogą być nam potrzebne.

Proszę państwa, to jest wierzchołek góry lodowej. Pokazałem państwu rzeczy, które są najważniejsze. Oczywiście nie da się tego nauczyć wykładem, jeśli nie zaczniecie państwo z tego korzystać, nawet do takich najprostszych rzeczy, bo to dopiero daje tę wiedzę. Chcę tylko, żebyście państwo wyszli z przeświadczeniem, że sama informacja o pojedynczych bazach danych jest dużo mniej warta niż informacja łączona z różnych źródeł, bo to daje nam dużo większą porcję informacji o otaczającej nas rzeczywistości, o miejscach, które w jakiś sposób chcemy analizować i w stosunku do nich wyciągać wnioski.

Z tą informacją pozostaję do państwa dyspozycji. Bardzo serdecznie dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są głosy? Proszę bardzo, pan poseł.

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Wsłuchiwałem się w wystąpienie pana głównego geodety kraju i przepraszam, że będę mówił trochę histerycznie, ale to jest świadectwo państwa współpracującego. Żeby natomiast do tego doszło, oczywiście był czas różnych bojów. Odpowiadałem za przygotowanie i zmiany związane z uposażeniem kompetencyjnym samorządów województw przy powstawaniu powiatów i pamiętam, jak wielkie były awantury i boje.

Wówczas administracja rządowa nie do końca wyobrażała sobie, że w zadania te mogą być wciągnięte samorządy. Często przebiegało to dość dramatycznie. Wówczas pełnomocnikiem do decentralizacji finansów publicznych był wcześniejszy wicewojewoda Małopolski, a później minister spraw wewnętrznych w kolejnych rządach. Mówię o panu Jerzym Millerze, który zamiast zajmować się decentralizacją, robił wszystko, żeby przeciwstawić się przekazaniu tych zadań samorządom powiatowym. Spędziłem z nim całą noc w kancelarii premiera. Wtedy, za jego funkcji, właściwie nie było ustawy decentralizacyjnej, jeśli chodzi o finanse publiczne. Ona była przejściowo przygotowana, natomiast to, że upieraliśmy się, nie tylko na poziomie rządowym, ale także tutaj, w parlamencie, w komisji specjalnej, która była wtedy do rozpatrywania tych ustaw… Na początku podkomisja zakwestionowała nasze propozycje i te zadania miały pozostawać tylko i wyłącznie w gestii administracji specjalnej, ale potem udało się to odwrócić.

Przytaczam tę historię dlatego, że tak jak ważna była rola samorządów, ponieważ one często dokładały swoje pieniądze tam, gdzie rozumiano istotę gromadzenia tych zbiorów, nakładania tych warstw, także dla celów rozwoju gospodarczego, dla procesów inwestycyjnych było to niebywale ważne, tak teraz jest ilustracja także roli instytucji centralnej

w zakresie integrowania tego w skali kraju i tworzenia narzędzia, które słusznie zostało nagrodzone.

Mogę pogratulować, ale pogratulować wszystkim: panu głównemu geodecie kraju, ale także wszystkim samorządom, które w tym partycypowały. Oczywiście nie wszyscy działali idealnie, ale wszędzie można zajrzeć i powiedzieć, że nie wszyscy są doskonali. W tej chwili natomiast to zagrało i współdziałanie wszystkich czynników administracyjnych, i tych samorządowych, i tych rządowych, daje bardzo korzystny efekt, zatem mamy tutaj wzór, ideał państwa współdziałającego, współpracującego w różnych warstwach, dokładnie tak, jak wyglądają tematy. Warstwy się nakładają, a jak są dobrze zrobione, to można z nich korzystać efektywnie dla rozwoju. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Pani poseł Chmiel.

Poseł Małgorzata Chmiel (KO):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, przygotowując się do dzisiejszego posiedzenia Komisji, miałam kontakt z środowiskami geodetów i otrzymałam dwa pytania, które, jeżeli można, odczytałabym. Na ile się da, prosiłabym o odpowiedź na posiedzeniu Komisji, a resztę, bardziej szczegółowo, pisemnie.

Czy oprogramowanie do prowadzenia rejestrów publicznych jest certyfikowane? Jak i przez kogo? W jaki sposób główny geodeta kraju jako najwyższy organ nadzoru, co kilka razy podkreślano w rozmowie ze mną… Padały różne argumenty, więc podkreślano, że jest to główny organ nadzoru geodezyjnego. Czy on sprawdza bezpieczeństwo danych wrażliwych i sprawuje kontrolę nad certyfikacją oprogramowania do prowadzenia rejestrów publicznych, tj. ewidencji gruntów pod względem zawartych w nich wrażliwych danych osobowych? Jeśli chodzi o udostępnienie dokumentacji z takich kontroli, rozumiem, że gdzieś ona jest. Prosiłabym więc o informację, gdzie ewentualnie można przeczytać te informacje i tę dokumentację.

Jaka jest skala kontroli, biorąc pod uwagę, że mamy w kraju 314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu oraz ok. 7 funkcjonujących systemów informatycznych do prowadzenia rejestrów geodezyjnych? To jest pierwsze pytanie.

Drugie pytanie. Główny geodeta żąda od starostów wrażliwych danych, NIP-u wykonawców, często jednoosobowych firm, a nie podaje podstawy prawnej i celu żądania tych danych. Gdy naczelnicy nie chcą wydać tych danych, główny geodeta kraju dzwoni do wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego i każe zrobić z tym porządek, a wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, strasząc kontrolą w wydziale, wymusza przekazanie tych danych. Bardzo proszę o ustosunkowanie się do tych dwóch pytań. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Pani poseł Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Dziękuję bardzo. Krótko wypowiem się jako geodeta, który niegdyś praktykował. Było to już dwie dziesiątki lat temu, ale pozwolę sobie wyrazić radość i satysfakcję z powodu postępu technicznego, z którym mamy do czynienia, z którego korzystają wykonawcy, ale bardzo często rozmawiam też o tym z wójtami.

Wszelkie takie analizy dotyczące inwestycji radykalnie uprościły się dzięki geoportalowi, bo nawet osoby, które nie są wykonawcami geodezyjnymi, jeżeli coś projektują, omawiają, czy to rady gmin, czy to w gronie grup inicjatywnych, które projektują inwestycje w gminie – wszystkie te przymiarki, rozmowy są po prostu ogromnie ułatwione. Przy pomocy takich nowoczesnych narzędzi można nawet na wstępnym etapie omawiać różne warianty, można korzystać z tych danych, można bardzo szybko rozstrzygać wątpliwości. To jest ogromnie przydatne i ważne narzędzie.

À propos rejestrów państwowych i tego, w którym miejscu administracji są one usytuowane, przypominam sobie ogromną zawieruchę, jaka towarzyszyła oddaniu przez gminy, które za żadne skarby świata nie chciały oddać rejestrów geodezyjnych i dotyczących prawa budowlanego. To było już dobre 20 lat temu, ale myślę, że fakt, że jest

to w tej chwili na poziomie powiatu, że te rejestry są jednak jakoś opracowywane na tym samym poziomie administracji, że jest badana ich zgodność, przysłużył się jakości tych rejestrów i temu, że poszczególne nakładki mapy jakoś do siebie pasują. Jak mówię, cieszę się, że korzystanie z danych przestrzennych jest w tej chwili bardzo łatwe, bardzo przyjazne i bardzo pomocne we wszystkich tego typu działaniach, które prowadzą samorządy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Nie widzę innych zgłoszeń. Czy pan główny geodeta kraju jest gotowy na udzielenie odpowiedzi pani poseł Chmiel, czy będzie odpowiadał na piśmie?

Główny geodeta kraju Waldemar Izdebski:

Odpowiem na piśmie, dlatego że to pytanie nie dotyczy bieżącego posiedzenia Komisji. Mieliśmy rozmawiać o geoportalu, natomiast tutaj są jakieś rzeczy, które wymagają odpowiedzi na piśmie, więc w tej sytuacji odpowiem na piśmie. Panie przewodniczący, czy mogę pozwolić sobie jeszcze na komentarz w stosunku do przedmówców?

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Tak, proszę.

Główny geodeta kraju Waldemar Izdebski:

W stosunku do pierwszego pana posła, który zabierał głos, wszystko jest dobrze. Jest tak, że organizacja samorządowa, którą pokazywałem, jest dosyć skomplikowana. Powiem tak: nie jest prosto zarządzać tym wszystkim w strukturach samorządowych, gdzie jest to rozdrobnione na 380 powiatów, 2,5 tys. gmin, 16 województw. Wymaga to więc pewnej determinacji, znajomości całego funkcjonowania i świadomego działania w określonym kierunku.

Pani poseł Chmiel była łaskawa przytoczyć jakąś opinię o tym, że główny geodeta gdzieś dzwoni. Główny geodeta powinien być skuteczny w tym, co robi. Jeżeli miałbym być nieskuteczny w funkcjonowaniu, dzisiaj nie zobaczylibyście państwo żadnych efektów. Przyszedłbym i powiedział: „Tego mi brakuje, tego mi brakuje, tego ktoś nie chce mi zrobić, tamten nie chce mi zrobić”. Proszę państwa, odpowiadam za całą geodezję i, pomijając już inne historie, wykazuję skuteczne funkcjonowanie w tym, żeby instytucje państwa miały sprawnie funkcjonującą informację przestrzenną. Jeżeli tego się ode mnie nie oczekuje, to nie wiem, czego można oczekiwać od głównego geodety kraju jako centralnego organu służby geodezyjnej i kartograficznej.

Pozwolę sobie pokazać jeszcze jedną rzecz. Zapomniałem o tym powiedzieć, ale geoportal jest wkomponowany w szereg różnych rejestrów publicznych, które funkcjonują. Najpierw może pokażę rejestr, który wszyscy państwo znacie: elektroniczna księga wieczysta, ekw.ms.gov.pl. Jeżeli przeglądacie państwo elektroniczną księgę wieczystą i przeglądacie państwo rejestr Ministerstwa Sprawiedliwości, powszechny rejestr ksiąg wieczystych… Rejestr ten chyba trzy lata temu też został zintegrowany z geoportalem. Jeżeli występuje działka ewidencyjna wewnątrz nieruchomości i posiada identyfikator, to klikając na tej działce ewidencyjnej, automatycznie uruchamia się geoportal, prezentując, gdzie ta działka ewidencyjna się znajduje.

Widzicie państwo? To jest powiązanie dwóch rejestrów. W ten sposób łączymy nie tylko rejestry państwowe, bo to jest przykład ksiąg wieczystych, to jest kwestia systemu eRolnik, ale również systemów firm komercyjnych. Zobaczcie państwo, to jest ogłoszenie o sprzedaży nieruchomości – ogłoszeniodawca daje link do geoportalu, możemy zobaczyć to ogłoszenie, czytamy, czego ogłoszenie dotyczy itd. A tutaj możemy zrobić link do geoportalu i za chwilę tę oferowaną nieruchomość zobaczymy w geoportalu, w otoczeniu danych przestrzennych, które posiadamy, czyli możemy sprawdzić zagrożenie powodziowe, możemy sprawdzić poziom hałasu i inne historie, które nas interesują.

Proszę państwa, to jest kwestia przyszłości. Musimy rozwijać rejestry państwowe, bo to przyczyni się do rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Kto inny jak nie Komisja Infrastruktury doskonale rozumie te problemy? Panie przewodniczący, tyle mam do powiedzenia.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Jeszcze pani poseł Chmiel, ostatni głos.

Poseł Małgorzata Chmiel (KO):

Szanowny panie, oczywiście wiem, że od pana na tym stanowisku wymaga się skuteczności działania, ale proszę się tym nie zasłaniać, dlatego że pytanie było o wymuszenie przekazania danych wrażliwych: NIP-u wykonawców, jednoosobowych firm i niepodawania podstawy prawnej żądania tych danych, tak że bardzo proszę o odpowiedź na takie pytanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję. Jak rozumiem, szczegółowo pan minister odpowie na piśmie.

Główny geodeta kraju Waldemar Izdebski:

Tak, odpowiem pisemnie.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.